

สมรรถนะทางการเงิน สำหรับผู้เรียนอายุ 13 – 15 ปี

คุณลักษณะทางการเงินของนักเรียน (Financial Characteristics)

ผู้เรียนอายุ 13 – 15 ปี เริ่มก้าวเข้าสู่การเรียนรู้ความถนัดและความสนใจที่ชัดเจนของตนเอง เพื่อวางแผนต่อยอดเป็นอาชีพในอนาคต มีการเรียนรู้เพื่อเข้าใจว่าแต่ละอาชีพมีคุณสมบัติและต้องการความชำนาญแตกต่างกัน ส่งผลให้เข้าใจว่าบุคคลมีความหลากหลายทั้งการใช้ชีวิต การใช้จ่าย และการออม เพื่อพิจารณาเลือกอาชีพสุจริตที่เหมาะสมกับตนเองและวางแผนการเรียนที่จะนำไปสู่เป้าหมายในอนาคต มีการจัดสรรทรัพยากรได้อย่างเหมาะสมด้วยการจัดการรายจ่ายของตนเองผ่านการทำแผนใช้เงิน (budgeting) จึงเริ่มตั้งเป้าหมายทางการเงินระยะสั้น ทบทวนเป้าหมายทางการเงิน และปรับแผนการเงินให้เหมาะสมกับสถานการณ์ รวมถึงประเมินตนเองก่อนการใช้จ่าย เพื่อควบคุมรายจ่าย ตระหนักถึงความสำคัญของระยะเวลาที่มีผลต่อการออม การลงทุน และการบรรลุเป้าหมายทางการเงิน เข้าใจการคำนวณดอกเบี้ยคงที่ รู้ว่าดอกเบี้ยมีผลกระทบต่อการออม มีวิจารณ์ฐานเท่าทันปัจจัยที่มีผลต่อราคา เลือกช่องทางการซื้อและการชำระเงินได้เหมาะสมและปลอดภัย การใช้จ่ายเงินไปกับสินค้าและบริการที่หลากหลายมากขึ้นในวัยนี้ ทำให้ผู้เรียนเข้าใจและรักษาสิทธิทางการเงินของตนเอง มีเหตุผลในการตัดสินใจใช้จ่าย รวมทั้งผู้เรียนได้มีโอกาสพบเจอผู้คนมากขึ้น ส่งผลให้อยู่ท่ามกลางความหลากหลายอย่างเข้าใจ ในระดับมหภาคจะมองเห็นว่า แต่ละประเทศมีสกุลเงินที่แตกต่างกันนำมาซึ่งความเข้าใจในการเทียบอัตราแลกเปลี่ยน

นอกจากนี้ยังเข้าใจสถานการณ์ทางการเงินที่เกิดภาวะเงินฝืดและเงินเฟ้อ ทำให้ต้องหาวิธีจัดการกับผลกระทบที่มีต่อเงินของตนเอง สำหรับเรื่องนี้ แม้ว่าวัยนี้มีโอกาสเป็นหนี้น้อย แต่ผู้เรียนสามารถแสดงออกถึงความเข้าใจในผลกระทบของการเป็นหนี้มากเกินไป และแยกความแตกต่างของหนี้แต่ละประเภทได้ ยังเริ่มมีโอกาสใช้ผลิตภัณฑ์และบริการทางการเงินกับผู้ให้บริการทางการเงินที่หลากหลายมากขึ้น จึงมีความเข้าใจว่า ผู้ให้บริการทางการเงินทำธุรกิจเพื่อแสวงหาผลกำไร ดังนั้น ก่อนเลือกใช้บริการต้องแสดงเหตุผลของการพิจารณาเลือกอย่างรอบคอบ ตระหนักถึงความเสี่ยงทุกรูปแบบที่มีโอกาสพบเจอ โดยผู้เรียนเข้าใจพื้นฐานของวิธีการจัดการความเสี่ยงทั้ง 4 มิติ เพื่อเตรียมรับมือกับความไม่แน่นอนในอนาคต มีความเข้าใจเกี่ยวกับภัยทางการเงินและแนวทางป้องกันตนเอง เข้าใจเกี่ยวกับการดูแลข้อมูลส่วนบุคคลและหน่วยงานกำกับดูแลที่เกี่ยวข้อง และเมื่อตกเป็นเหยื่อภัยทางการเงินก็สามารถขอคำปรึกษาจากผู้ปกครองหรือหน่วยงานที่น่าเชื่อถือได้

แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะทางการเงิน

แนวทางการพัฒนาสมรรถนะทางการเงินในวัยนี้ควรมุ่งเน้นการเสริมสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้เงินอย่างมีเหตุผล โดยเชื่อมโยงความรู้เข้ากับสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน และส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ การวางแผน และการตัดสินใจผ่านกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลายและเหมาะสมกับช่วงวัย การเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง (Simulation & Scenario-Based Learning) ผ่านการสร้างสถานการณ์ที่ใกล้เคียงกับชีวิตของนักเรียน เช่น การจัดทำแผนการใช้เงินรายสัปดาห์ หรือการจำลองบทบาทนักวางแผนการเงินประจำบ้าน โดยครูสามารถเพิ่มข้อจำกัดหรือเหตุการณ์ฉุกเฉินเข้าไป เช่น รายได้ลดลงหรือมีค่าใช้จ่ายฉุกเฉิน เพื่อให้ให้นักเรียนได้ฝึกคิดแก้ปัญหา วางแผน และตัดสินใจบนพื้นฐานของข้อมูลและข้อจำกัดจริง

อีกแนวทาง คือ การเรียนรู้แบบโครงงาน (Project-Based Learning) ซึ่งเปิดพื้นที่ให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง เช่น โครงการออกแบบแผนการออมที่เหมาะสมกับตนเอง หรือนำประเด็นทางเศรษฐกิจมาเป็นโจทย์การศึกษา ความเกี่ยวข้องกับชีวิต เช่น “เงินเพื่อมีผลต่อชีวิตเราอย่างไร” ผ่านการค้นคว้าข้อมูล การวิเคราะห์ และการสื่อสารความรู้ที่ได้รับออกมาอย่างมีระบบ ซึ่งจะช่วยเสริมทั้งทักษะความรู้ในบริบททางการเงินได้อย่างเข้าใจ การเรียนรู้ผ่านบทบาทสมมติ (Role Play) เช่น การสวมบทบาทเป็นผู้บริโภคหรือผู้ให้บริการทางการเงินเพื่อให้เข้าใจสิทธิ หน้าที่ และผลกระทบของการตัดสินใจทางการเงินในบทบาทต่าง ๆ ซึ่งช่วยเสริมสร้างมุมมองที่หลากหลายและความเข้าใจได้อย่างเป็นรูปธรรมมากขึ้น การพัฒนาทักษะวิจารณ์ฐานและการคิดรอบด้านสามารถดำเนินการผ่าน กิจกรรมอภิปรายกลุ่ม (Collaborative Discussion) เช่น การเปรียบเทียบข้อดีข้อเสียของการใช้เงินสดกับ e-Money หรือการตั้งคำถามชวนคิดว่า “เราควรซื้อของตามโฆษณาหรือไม่?” ซึ่งช่วยกระตุ้นให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น ถกเถียง และเรียนรู้จากมุมมองของผู้อื่น การใช้เทคโนโลยีก็เป็นอีกหนึ่งเครื่องมือสำคัญ โดยสามารถนำเสนอผ่านแอปพลิเคชันบันทึกรายรับ-รายจ่าย หรือโปรแกรมคำนวณดอกเบี้ย ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนเข้าใจหลักการเงินเชิงตัวเลขและฝึกใช้เทคโนโลยีในการบริหารจัดการเงินส่วนตัว โดยผู้จัดกิจกรรมสามารถบูรณาการร่วมกับวิชาอื่น (Interdisciplinary Approach) เช่น วิชาคณิตศาสตร์เพื่อเรียนรู้การคำนวณดอกเบี้ย วิชาสังคมศึกษาเพื่อเข้าใจบทบาทของภาครัฐ หรือวิชาภาษาไทยเพื่อฝึกวิเคราะห์ข้อมูลทางเศรษฐกิจ ซึ่งช่วยให้นักเรียนเห็นว่าทักษะทางการเงินเป็นเรื่องใกล้ตัวและเกี่ยวข้องกับทุกด้านของชีวิต การสะท้อนคิด (Reflection) ควรเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ เพื่อให้นักเรียนได้ทบทวนความรู้ ความเข้าใจ เจตคติ และพฤติกรรมของตนหลังจบแต่ละกิจกรรม เช่น เขียนบันทึกสะท้อน หรือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในชั้นเรียน ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างการเรียนรู้ที่ยั่งยืนและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมทางการเงินในชีวิตจริงได้อย่างเหมาะสม

องค์ประกอบทั้ง 6 สมรรถนะทางการเงิน (Financial Competency) สำหรับผู้เรียนอายุ 13 - 15 ปี

สมรรถนะที่ 1 การเข้าใจบทบาทและมูลค่าของเงิน (Understanding the role and value of money)

สามารถเข้าใจผลกระทบของเงินเฟ้อและเงินเพื่อที่มีต่ออำนาจซื้อ รู้จักช่องทางการทำธุรกรรมทางการเงินพร้อมเงื่อนไขการใช้บริการ และสามารถคำนวณอัตราแลกเปลี่ยนระหว่างสกุลเงินของแต่ละประเทศได้อย่างถูกต้อง

สมรรถนะย่อย	K: Knowledge	S: Skills	A: Attitudes
J1.1 สามารถวิเคราะห์ความเชื่อมโยงของสภาวะทางเศรษฐกิจ เช่น เงินเฟ้อ เงินฝืด และสภาวะทางการเงินของตนเองได้อย่างมีเหตุผล รวมถึงสามารถปรับแผนการใช้จ่ายหรือการออมเงินให้สอดคล้องกับสถานการณ์เศรษฐกิจในแต่ละช่วงเวลาได้อย่างเหมาะสม	J1.1K1 ความหมายของเงินเฟ้อ เงินฝืด และผลกระทบต่อราคาสินค้า J1.1K2 ผลกระทบจากเงินเฟ้อ เงินฝืดที่เกิดกับเงินออม	J1.1S1 วิเคราะห์ผลกระทบของ เงินเฟ้อและเงินฝืดที่มีผลต่อมูลค่าของเงิน J1.1S2 ปรับแผนการเงินให้เหมาะสมกับสภาวะทางเศรษฐกิจ (เงินเฟ้อ เงินฝืด)	J1.1A1 ตระหนักถึงสถานการณ์เงินเฟ้อ เงินฝืด ที่มีผลต่อมูลค่าของเงิน
J1.2 สามารถคำนวณอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศได้อย่างถูกต้องตามสถานการณ์ และนำไปใช้ประกอบการวางแผนใช้จ่ายเมื่อมีความจำเป็นต้องใช้สกุลเงินต่างประเทศ เช่น การซื้อสินค้าและบริการจากต่างประเทศ การเดินทางไปต่างประเทศ	J1.2K1 แนวคิดเรื่องอัตราแลกเปลี่ยน และผลกระทบของอัตราแลกเปลี่ยนต่อการซื้อและบริการหรือเดินทางไปต่างประเทศ J1.2K2 ค่าธรรมเนียมหรือความผันผวนของค่าเงินมีผลต่อค่าใช้จ่าย	J1.2S1 คำนวณอัตราแลกเปลี่ยน	J1.2A1 ละเอียตรอบคอบในการคำนวณ J1.2A2 ตระหนักถึงการวางแผนล่วงหน้าเมื่อต้องการซื้อสินค้าและบริการ หรือเดินทางไปต่างประเทศ
J1.3 สามารถทำธุรกรรมทางการเงินพื้นฐานได้อย่างถูกต้องและรอบคอบ โดยคำนึงถึงความปลอดภัยและความรับผิดชอบในการจัดการข้อมูลส่วนตัว	J1.3K1 ขั้นตอนการทำธุรกรรมทางการเงิน ช่องทางและข้อควรระวังในการทำธุรกรรมทางการเงิน	J1.3S1 ทำธุรกรรมทางการเงินของธนาคาร เช่น การเปิดบัญชีเงินฝาก การฝาก-ถอนเงิน การใช้บริการ Mobile banking	J1.3A1 ละเอียตรอบคอบในการทำธุรกรรมทางการเงิน J1.3A2 ระมัดระวังการให้ข้อมูลส่วนบุคคล

สมรรถนะที่ 2 การจัดการรายได้และภาษี (Managing Income and Tax)

สามารถเข้าใจว่าคุณสมบัติและความชำนาญที่แตกต่างกันในการประกอบอาชีพส่งผลต่อรายได้ สามารถหารายได้จากช่องทางที่ถูกกฎหมาย และตระหนักว่าการพนันและการเสี่ยงโชคไม่ใช่วิธีสร้างรายได้หรือความมั่งคั่งที่ยั่งยืน

สมรรถนะย่อย	K: Knowledge	S: Skills	A: Attitudes
J2.1 สามารถวางแผนเส้นทางสู่อาชีพได้อย่างเหมาะสมกับความชำนาญ ความสนใจ และเป้าหมายรายได้ในอนาคต และตระหนักถึงปัจจัยที่ส่งผลให้แต่ละอาชีพและตำแหน่งมีรายได้ที่แตกต่างกัน เพื่อตัดสินใจเลือกเส้นทางการเรียนหรือการพัฒนาตนเองที่สอดคล้องกับเป้าหมาย	J2.1K1 ปัจจัยที่ส่งผลต่อรายได้	J2.1S1 เชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพ การศึกษา การฝึกทักษะ และรายได้ในอนาคต J2.1S2 วางแผนเส้นทางสู่อาชีพ	J2.1A1 ตระหนักในคุณค่าของการประกอบอาชีพสุจริต J2.1A2 มีแรงจูงใจในการพัฒนาตนเองที่จะส่งผลต่ออาชีพในอนาคต
J2.2 สามารถวิเคราะห์ผลกระทบของการประกอบอาชีพที่ไม่สุจริตต่อทั้งตนเองและสังคม โดยตระหนักว่าการแสวงหารายได้จากการพนัน การเสี่ยงโชค หรือกิจกรรมที่ผิดกฎหมายไม่ใช่แนวทางในการประกอบอาชีพ และเป็นภัยต่อความมั่นคงทางการเงินและศีลธรรม	J2.2K1 ผลเสียของการหารายได้จากช่องทางที่ไม่สุจริต	J2.2S1 วิเคราะห์ผลกระทบของการประกอบอาชีพที่ไม่สุจริต	

องค์ประกอบทั้ง 6 สมรรถนะทางการเงิน (Financial Competency) สำหรับผู้เรียนอายุ 13 - 15 ปี

สมรรถนะที่ 3 การบริหารการใช้จ่ายและจัดการหนี้ (Managing Expenditure and Debt)

สามารถวางแผนการเงินด้วยการจัดทำแผนใช้เงิน (budgeting) ตั้งเป้าหมายการเงินระยะสั้นและปรับตามความเหมาะสมได้ ประเมินตนเองก่อนการใช้จ่ายเพื่อหลีกเลี่ยงการใช้จ่ายที่หุนหันพลันแล่น เข้าใจความแตกต่างของรายได้ การใช้จ่าย และการออมเงินของแต่ละบุคคล พร้อมทั้งเปรียบเทียบและต่อรองราคาสินค้าและบริการ โดยคำนึงถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อราคา และเลือกช่องทางการซื้อและวิธีการชำระเงินที่เหมาะสมและปลอดภัย สามารถแยกประเภทหนี้และตระหนักถึงผลเสียของการมีหนี้เกินตัวได้

สมรรถนะย่อย	K: Knowledge	S: Skills	A: Attitudes
J3.1 สามารถตั้งเป้าหมายทางการเงินของตนเองอย่างเหมาะสม โดยใช้หลักการ SMART พร้อมจัดทำแผนใช้เงินอย่างครอบคลุมตามพฤติกรรมการใช้จ่ายของตนเอง และสามารถปรับแผนเมื่อมีข้อผิดพลาดหรือไม่เป็นไปตามที่ตั้งใจไว้ รวมถึงเคารพความแตกต่างของรายได้ การใช้จ่าย และการออมเงินของแต่ละบุคคล	J3.1K1 หลักการทำแผนใช้เงิน (budgeting) และแนวทางการประเมินการใช้จ่ายของตนเอง J3.1K2 การตั้งเป้าหมายทางการเงินตามหลัก SMART (ระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว)	J3.1S1 ตั้งเป้าหมายตามหลัก SMART J3.1S2 จัดทำแผนใช้เงิน (budgeting) J3.1S3 ปรับแผนเมื่อมีข้อผิดพลาดหรือไม่เป็นไปตามที่ตั้งใจไว้	J3.1A1 ตระหนักถึงความสำคัญของการควบคุมการใช้จ่ายเงินตนเองให้เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้ J3.1A2 เคารพความแตกต่างของแต่ละบุคคลที่มีเป้าหมายทางการเงินแตกต่างกัน
J3.2 สามารถเปรียบเทียบราคาสินค้าและบริการก่อนตัดสินใจซื้อได้อย่างมีวิจารณญาณ โดยเข้าใจกลยุทธ์การตั้งราคาของผู้ขาย รู้จักต่อรองเมื่อพบความไม่เป็นธรรม และเลือกช่องทางการซื้อและชำระเงินให้เหมาะสมกับสถานการณ์	J3.2K1 กลยุทธ์การตั้งราคาสินค้า J3.2K2 ช่องทางในการซื้อสินค้าและชำระเงิน	J3.2S1 เปรียบเทียบราคาและคุณภาพของสินค้า J3.2S2 เลือกช่องทางการชำระเงินที่เหมาะสม J3.2S3 ต่อรองราคาได้	J3.2A1 ละเอียตรอบคอบในการใช้จ่ายเงิน J3.2A2 มีวิจารณญาณในการเลือกซื้อสินค้า
J3.3 สามารถแยกแยะหนี้ดี หนี้พืงระวัง และหนี้อันตรายได้อย่างเข้าใจ ตระหนักถึงผลเสียของการใช้จ่ายเกินตัว และมีความรับผิดชอบในการชำระหนี้หากเกิดสถานการณ์ที่จำเป็นต้องกู้ยืมในอนาคต	J3.3K1 หนี้ดี หนี้พืงระวัง และหนี้อันตราย	J3.3S1 ประเมินสถานการณ์ทางการเงินของตนเอง	J3.3A1 ตระหนักถึงความสำคัญของการมีความรับผิดชอบในการชำระหนี้ J3.3A2 ตระหนักถึงผลเสียของการมีหนี้เกินตัว

สมรรถนะที่ 4 การออมและการลงทุน (Saving and Investing)

สามารถเข้าใจผลกระทบของเงินเพื่อต่อเงินออม มีวินัยในการออมเงินเพื่อบรรลุเป้าหมาย เข้าใจการคำนวณดอกเบี้ยคงที่และผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยต่อการออมเงิน พร้อมแยกแยะความแตกต่างระหว่างการออมและการลงทุน และวางแผนการออมก่อนเริ่มการลงทุนอย่างเหมาะสม

สมรรถนะย่อย	K: Knowledge	S: Skills	A: Attitudes
J4.1 สามารถอธิบายปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการออมเงิน ตระหนักถึงความสำคัญของการมีนิสัยการออมอย่างสม่ำเสมอ และสามารถอธิบายผลกระทบของภาวะเงินเฟ้อที่มีต่อมูลค่าเงินออมในอนาคต	J4.1K1 ผลกระทบของเงินเพื่อต่อเงินออมในอนาคต J4.1K2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการออมเงิน เช่น เงินต้นผลตอบแทน และระยะเวลาการออม	J4.1S1 วางแผนการออมเงิน J4.1S2 คำนวณดอกเบี้ยคงที่	J4.1A1 ตระหนักถึงประโยชน์ของการเริ่มต้นออมเงินเร็วว่ามีผลต่อความสำเร็จในการออมเงิน
J4.2 สามารถแยกแยะความแตกต่างระหว่างการออมและการลงทุนได้ทั้งในด้านวัตถุประสงค์ ความเสี่ยง และผลตอบแทน และตระหนักว่าควรออมก่อนลงทุน	J4.2K1 ความแตกต่างของการออมและการลงทุน	J4.2S1 วิเคราะห์ความแตกต่างของการออมและการลงทุน	J4.2A1 ตระหนักว่าการลงทุนต้องมีความรู้และไม่ใช้ทางลัดรวยเร็ว J4.2A2 ตระหนักถึงความสำคัญของการออมเพื่อสร้างความมั่นคงก่อนเริ่มลงทุน

องค์ประกอบทั้ง 6 สมรรถนะทางการเงิน (Financial Competency) สำหรับผู้เรียนอายุ 13 - 15 ปี

สมรรถนะที่ 5 การจัดการความเสี่ยง ภัยทางการเงิน และการประกันภัย (Managing Risks, Fraud and Insurance)

สามารถเข้าใจการจัดการความเสี่ยง 4 มิติ (หลักเลียง ลด รับ โอน) รู้วิธีซื้อสินค้าออนไลน์อย่างปลอดภัย ตระหนักถึงภัยทางการเงินและวิธีป้องกัน พร้อมขอคำปรึกษาจากผู้ปกครองหรือหน่วยงานที่น่าเชื่อถือเมื่อตกเป็นเหยื่อ และเข้าใจผลกระทบจากการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลตามพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล รวมถึงบทบาทของหน่วยงานที่กำลังดูแลข้อมูลส่วนบุคคล

สมรรถนะย่อย	K: Knowledge	S: Skills	A: Attitudes
J5.1 สามารถวิเคราะห์สถานการณ์ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในชีวิตประจำวันของตนเอง ทั้งด้านสุขภาพ อุบัติเหตุ ทรัพย์สิน และข้อมูลส่วนบุคคล พร้อมกำหนดแนวทางป้องกัน และจัดการความเสี่ยงอย่างเหมาะสม ตามหลักการจัดการความเสี่ยง 4 มิติ	J5.1K1 ความเสี่ยงในชีวิตประจำวัน J5.1K2 เข้าใจหลักการจัดการความเสี่ยง 4 มิติ	J5.1S1 ประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นกับตนเอง J5.1S2 ปรึกษาผู้ปกครองเมื่อพบว่าเผชิญกับภัยทางการเงิน	J5.1A1 ตระหนักในสำคัญของการจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต
J5.2 สามารถใช้วิจารณญาณในการรับรู้ข่าวสารที่เกี่ยวกับภัยทางการเงินที่อาจเกิดขึ้นกับตนเอง และตระหนักถึงสำคัญของการขอคำปรึกษาจากผู้ปกครองหรือผู้ใหญ่ที่ไว้วางใจเมื่อพบหรือสงสัยว่าตนเองอาจตกเป็นเหยื่อของภัยทางการเงิน	J5.2K1 รูปแบบของภัยทางการเงิน		J5.2A1 มีวิจารณญาณในการบริโภคข่าวสาร J5.1A2 ตระหนักถึงสำคัญของการขอคำปรึกษา

สมรรถนะที่ 6 การรักษาสิทธิและรับผิดชอบหน้าที่ผู้ใช้บริการทางการเงิน (Upholding Financial Rights and Responsibilities)

สามารถเข้าใจสิทธิผู้บริโภคเมื่อซื้อสินค้าและบริการ เข้าใจและตรวจสอบข้อมูลสำคัญในเอกสารทางการเงินได้อย่างถูกต้อง และตระหนักว่าผู้ให้บริการทางการเงินมีเป้าหมายในการดำเนินธุรกิจเพื่อแสวงหากำไร

สมรรถนะย่อย	K: Knowledge	S: Skills	A: Attitudes
J6.1 สามารถแสดงออกในฐานะผู้บริโภคที่ตระหนักถึงสิทธิและหน้าที่ของตนเองได้อย่างเหมาะสม โดยเข้าใจบทบาทของผู้บริโภคในสถานการณ์ต่าง ๆ และระมัดระวังไม่ให้เกิดใช้สิทธิของตนเองกระทบต่อสิทธิของผู้อื่น	J6.1K1 สิทธิและหน้าที่พื้นฐานของผู้บริโภค	J6.1S1 แสดงออกถึงสิทธิอย่างเหมาะสม	J6.1A1 ตระหนักในสิทธิของตนเองในฐานะผู้บริโภค J6.1A2 เคารพสิทธิของผู้อื่น
J6.2 ตรวจสอบข้อมูลสำคัญในเอกสารทางการเงินได้อย่างถูกต้อง	J6.2K1 รายละเอียดในเอกสารการเงินที่เกี่ยวข้องกับตนเอง เช่น ใบเสร็จรับเงิน ใบแจ้งค่าบริการโทรศัพท์มือถือ	J6.2S1 ตรวจสอบข้อมูลในเอกสารทางการเงิน	J6.2A1 ละเอียตรอบคอบในการตรวจสอบ
J6.3 สามารถอธิบายบทบาทของธนาคารในการให้บริการทางการเงินพื้นฐานและสามารถเลือกใช้บริการเงินฝากได้อย่างมีวิจารณญาณโดยพิจารณาจากเงื่อนไข ความปลอดภัย และ ความเหมาะสมกับความต้องการของตนเอง	J6.3K1 รู้เป้าหมายและการดำเนินงานของธนาคารว่าเป็นไปเพื่อแสวงหาผลกำไร J6.3K2 เข้าใจประเภทของบัญชีเงินฝาก รวมถึงข้อดีและข้อจำกัดของบัญชีเงินฝากนั้น ๆ	J6.3S1 เปรียบเทียบเงื่อนไขธนาคารที่ให้บริการเงินฝากที่เหมาะสมกับตนเอง	-